

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 10— P
Negyedévre 30— P
Félévre 60— P

Bajcsy-Zsilinszky Endre

Budapestről jön a hír, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endrét Sopronban meggyilkolták. A hír nem ér bennünket teljesen váratlanul. Számoltunk vele, hogy a nyilasbanditák karmai közül magyar hazafi aligha szabadulhat. Mégis reméltünk. Hónapok óta várjuk remény és kétség között, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre él, hogy visszakérül hozzánk. A remény hiábavalónak bizonyult. Soproni rabtársai, akiknek sikerült Pestre szökniük, jelentik, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endrét kivégezték.

A magyar szabadságharcnak új vértanúja van. Nem egy a sok közül, hanem egy a nagyok közül. Nem áldozat, hanem vértanú. Mert Bajcsy-Zsilinszky nem azok közül való volt, akik azért kerültek nyilas-kézre, mert keblükön melengelték a kigyót, mely végül megmarta őket. Nem mártír az a hitang, akit bandita-társai eltesznek láb alól, mert már nem bíznak benne. És nem mártír az sem, aki elpusztul saját gyávaságából gyengesége miatt, saját politikájának következményeképp. Bajcsy-Zsilinszky Endre azért vértanúja a magyarságnak, mert halála tetteinek, meggyőződésének, eszméiért való férfias kiállásának következménye.

Bajcsy-Zsilinszky Endre nagy magyar volt: a helytálló, a bátrak ritka fajtájából. Neve a háború alatt programmá és zászlóvá lett, személye túlnőtt a pártkereteken, az egész nemzet reményességévé fejlődött. És Bajcsy-Zsilinszky Endre azért lett programmá és jelképpé, mert nem alkudott. Nem alkudott meg a német-háború „adott tényével”, nem tartozott a „kivárok” közé. Nem mentegette a német imperializmushoz való csatlakozást „kényes földrajzi helyzetünkkel” és nem akart addig várni, amíg mások intézik el a magyarság ősi ellenségét. Azt vallotta, hogy maguknak a magyaroknak kell fegyvert ragadniuk a németek ellen, függetlenül attól, hogy az erőviszonyok sikert ígérnek-e, vagy vereséget. Bajcsy-Zsilinszky Endre tudta, hogy egy igazságos nemzeti harc nem is szenvedhet vereséget, mert ha el is bukik, a bukásra jön a feltámadás. Abban a nevezetes memorandumban, melyet 1943 augusztusában nyújtott át pártja a kormánynak, azt vallotta, hogy jobb lett volna még 1941 áprilisában, a Jugoszlávia elleni ortámadás idején, fegyverrel a kézben visszautasítani a német követeléseket, még akkor is, ha ennek az ország leverése és

A szovjet csapatok nagyobb német egységek felmorzsolása után folytatják Posen és Breslau helyőrségének megsemmisítését

Hősi halált halt Csernyahovszki tábornok, a 3. fehérorosz hadsereg-csoport főparancsnoka — szövetséges paraszatias Burmau, Corregidor erdszigetén és Ivosima fontos japán tamaszponion

London, február 19. A moszkvai hadijelentés felolvasása után egy órával a moszkvai rádió jelentette, hogy Csernyahovszki tábornok a keletporoszországi harcokban szerzett súlyos sérüléseibe beiehalt.

Csernyahovszki 36 éves korában a Vörös Hadsereg legfiatalabb hadseregcsoport-főparancsnoka lett. Két ízben tüntették ki a Szovjetunió hőségének címével és négyszer nyerte el a Vörös Zászlórendet.

A szovjet csapatok teljesen körülzárták Graudenzet

Moszkva, február 19. A Szovjet Tudósító Iroda jelenti: Csapatunk február 18-án Königsbergtől délre folytatták a németek keletporosz-

szági harccsoportjainak megsemmisítésére irányuló harcaikat és elfoglaltak számos helységet.

Graudenz körzetében csapatunk

a Visztula nyugati partján északi irányban támadva,

befejezték a város védőségének körülzárását, miközben több helységet elfoglaltak.

Pomerániában Stargardtól délre és délkeletre, csapatunk sikerrel visszaverték az ellenség gyalogos és harcokocsikkal támogatott rohamait. Ezzel egyidejűleg a Schneidemühlől északra lévő erdségekben csapatunk körülzártak egy harccsoportot, miközben közel kétezer német katonát és tisztet foglyulejtettek, köztük

megszállása lett volna a következménye. Bajcsy-Zsilinszky Endrének igaza volt! És hogy ezt a gondolatot vallani és hirdetni merje, mutatja, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre a háború alatt a kossuthi gondolat magaslataira emelkedett. A nemzet hőségévé azaz lett, hogy ő is azt valotta, amit a magyar szabadságharcok nagy vezetői: kardcsapás nélküli behódolni rosszabb a vereségnél. Nevét a magyar nép együtt fogja emlegetni a nagy magyar szabadságharcosok neveivel, a magyar szabadság vértanúi között, akiknek sora Zrinyi Pétertől Hajnóczyékön át az aradi tizenháromig és a nyilasok által meggyilkolt Kiss altábornagyig: végtelen.

Bajcsy-Zsilinszky Endre a Független Kiszgazda Párt tagja volt. De a párt vezető politikusává a háború alatt fejlődött. Ez jelképezte és fejezte ki, hogy a Kiszgazda Párt beülsőleg felkészül a már akkor érlelődő magyar szabadságharcra és a magyar demokrácia felépítésével kapcsolatos új feladatokra. Mert Bajcsy-Zsilinszky Endre nem volt híve annak a politikának, mely a Kiszgazda Pártot előbb Gömbös Gyula fasiszta parancsuralmi kísérletével, aztán pedig a bethleni és a legitimista reakcióval boronálta össze. Bajcsy-Zsilinszky Endre

nem felelős azért a vereségért, mely emiatt érte pártját. Nevezetesen nem a Kiszgazda Párt leromlása, hanem felemelkedése fűződik. És a Kiszgazda Párt megújulásának azért lehetett jelképpé, mert ő nem kaszinói tárgyalások, politikai intrikák révén akarta pártját hatalomra juttatni, hanem a nép győzelme révén. Izig-vérig demokratikus Kiszgazda Pártot akart, mely a nemzet ügyét éppoly kérihetetlenül képviseli, mint a nép ügyét. Tudta azt is, hogy a magyar demokrácia ügye áll vagy bukik a nagybirtok parasztkézreadásával. És azt is tudta, hogy a magyar függetlenség és a demokrácia győzelme érdekében munkásságnak és parasztságnak együtt kell haladniuk. Ennek a gondolatnak jegyében volt híve — Tildy Zoltánnal és Nagy Ferencel együtt — a Szociáldemokrata Párttal való összefogásnak és dolgozott később, a Magyar Front keretében együtt a Kommunista Párttal. Bajcsy-Zsilinszky Endre, a Kiszgazda Párt többi kipróbált demokratikus vezetőivel együtt, vallotta, hogy addig, amíg nem irtjuk ki gyökeresen a magyar reakciót, az ellenség nem balra áll, hanem jobbra!

Bajcsy-Zsilinszky a nép vezetője, a parasztság, a kiszgazdák vezetője akart lenni. Nem volt

mindig az, de azzá lett. Jobbról jött és balra ment. És ez százszor jobb, mintha balról jött és jobbra ment volna. A lökést a nép, a demokrácia felé való közeledéséhez az adta meg neki, hogy mélységesen kiábrándult a bethleni „konszolidációból”. De — eltérően másoktól — ő levont ebből minden következtetést. Nemcsak a bethleni-rendszerből ábrándult ki, hanem az egész ellenforradalomból. Szakitott végérvényesen és becsületesen a „szegedi gondolat” megkövető Achim András emléket és odaállt Achim András népe, a parasztság mellé életrehatálásra. Ő, aki jobbról jött, halálos ellenségévé lett annak a 25 esztendő uralomnak, mely romlásba vitte Magyarországot. És mélyen szimbólikus, hogy a 25 esztendő reakció kezdetén Somogyi és Bacsó véres nevei állanak, a végén pedig Bajcsy-Zsilinszky Endre vértanúsága. A kezdet és a vég között pedig a vértanúk hosszú sora: Sallai és Fürst, Schönherz és Ságvári — kommunisták. Szociáldemokrata mártírok, kommunista mártírok, kiszgazdapárti mártírok vére összefolyik. Somogyi és Bacsó pártja, Ságvári és Schönherz pártja, Bajcsy-Zsilinszky Endre pártja között ez a közös ügyért kiontott vér a kapocs. Rj.

a schneidemühli helyőrség műszaki főnökét, Kurst ezredest.

Brandenburgban Schwerin városától délre csapataink megsemmisítették a már korábban körülzárt németeknek tartós védelemre berendezett támaszpontját, amely 30 vasbeton kiserőddel volt felszerelve. Hatalmas tüzérési támogatás után tartós ostrom eredményeként a helyőrség megadta magát és csapataink nagy hadizsákmányra tettek szert. Posenben a fellegvárat tartó ellenség megsemmisítésére irányuló harcok folyamatban vannak.

Sziléziában csapataink harcok közepette előrenyomultak. Breslau városától délnyugatra és délre csapataink támadó harcok eredményeként több helységet elfoglaltak, ezzel

egyidejűleg

folyamatban van a Breslau városában körülzárt ellenséges harci alakulatok megsemmisítése

Komáromtól keletre, a Duna északi partján csapataink visszaverték az ellenség erős gyalogsági és harcokocsikkal támogatott rohamait. Ebben a körzetben február 17-én lefolyt harcokban 43 német harckocsit rongáltunk meg, illetve semmisítettünk meg.

Február 17-én valamennyi arcvonalon megromgáltunk, illetve megsemmisítettünk 115 német harckocsit, légiharcokban és légvédelmi ágyúink tüzével lelőttük az ellenség 88 repülőgépet.

Küszöbön áll Goch, a Westwall egyik bástyájának bekerítése

London, február 19. Brit és kanadai haderők Goch határában állnak. A németek szempontjából Goch, mint közlekedési csomópont, elveszett, mert a szövetségesek három oldalról felzárták a városhoz. Gochban hét országot közül már csak egy használható a németek számára. Cleveből kiindulva, a szövetségesek Calcar irányába törnek előre és már Calcartól 3 km-re harcolnak. A szövetségesek az elmúlt 11 nap alatt 8000 foglyot eltekten ezen a szakaszon.

Az arcvonal közepén Patton tá-

bornagy csapatai megszállták öt német falut Echternach és Prüm között. A déli szakaszon a 7. hadsereg ismét Németország területén harcol, miután a Saarón át beszivárgott Németország területére, Saargemündtől 5 km-re északra.

Ujabb Tito sikerek

London, február 19. Tito marsall csapatai Jugoszláviában 30 helyen elválták a Zágráb-susaki vasutvonalat, a zágrábi repülőtéren 6 repülőgépet megsemmisítettek.

Amerikai partraszállás Ivosima japán támaszponton

London, február 19. Burmában brit és indiai csapatok még egy helyen átkeltek az Irravadi-folyón és 60 kilométerre állanak Mandalay alatt. Két erős brit kötelék nyomul Mandalay felé, egyik a város felett, a másik alatta. Brit csapatok Akyabtól délre 100 kilométerre még egy ponton partraszálltak Burmában. Két hét alatt ez volt a hetedik partraszállási hadművelet.

Corregidor-szigetén az amerikai partraszálltak és kiűzik a japánokat az erődítmény alatti alagútból. Manilában a szövetségesek elfoglalták a Fülöp-szigetek központi kórházát és 7000 bekegelt kiszabadították a japánok kezéből. A manilai-öböl megnyílt a szövetséges hadihajók számára.

Nimlitz tengernagy jelenti, hogy az amerikai haderők partraszálltak Ivosima-szigetén.

Montgomery elismerése a szovjet teljesítményekért

London, február 19. Montgomery tábornagy a parancsnoksága alatt álló csapatokhoz a következő üzenetet intézte: *Ellenségünket sarokbaszorítottuk és rövidesen megadjuk a „knock out”-ot, mely ezután szokatlanul egyszerre, több irányból fog lejutni rá. A szövetségesek hadműveletét következtében végső szakaszába érkezett a Németország elleni háború.*

Orosz szövetségeseinknek a keleti hadszíntéren elért káprázatos teljesítményei következtében a győzelem felmerült a láthatáron.

Mi, a 21. hadseregcsoport katonái, készen állunk az utolsó menetre és ki fogjuk ütni sarokbaszorított ellenfeleinket.

Benes a csehszlovák államélet megindításáról

London, február 19. Benes csehszlovák elnök hazautazásának előestéjén Londonban rádióbeszédet mondott, melyben közölte, hogy Csehszlovákiában új kormány alakult. Az ideiglenes nemzetgyűlés megalakítása után előkészítik a parlamenti választásokat. Az országot helyi bizottságok alapján újjászervezik.

33 volt görög miniszter a vádlottak padján

London, február 19. Athéni távközlési jelentés szerint rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik a németekkel való együttműködéssel vádlott görög háborús bűnösök ügyeinek tárgyalása iránt. A vádlottak száma valószínűleg több ezerre tehető; az első napon sorra kerül három volt miniszterünk és 30 miniszter, akik kiszolgáltatták az országot a németeknek.

A társadalombiztosítás és a földreform kérdései a szakszervezeti nagygyűlésen

A szakszervezet vasárnap délelőtti nagygyűlése megmozgatta az egész város munkásságát. Együttesen vonultak fel a nagyobb üzemek, a Bika nagyterme zsufolásig megtelt. Munkásarcok mindenféle, a gyárimunkások lapos sapkái között nagyszámban fekete prémkucsmák, a földmunkások jellegzetes viselete.

Szabó István államtitkár nyitja meg a gyűlést. A Szakszervezeti Tanács üdvözlését tolmácsolja a Vörös Hadseregnek, Sztálin marsallnak és a szovjet szakszervezeti szövetségnek.

Az első szónok, Kállai Sándor, a Földmunkás Szövetség elnöke, a parasztság legégetőbb problémáiról beszél, a tavaszi vetésről, a tengeri betakarításáról, a rendelkezésre álló termelőeszközökről. Vihar támad a hallgatóság soraiban, mikor az OTI multbeli működését bírálja. A munkásság azt követeli, hogy önmaga biztosításának ezt a fontos szervét maga irányítsa. „Végre megnyertük az évtizedes nagy pert — mondja Kállai —, a földosztás követelését a kormány hivatalos programjává tette. De nem akarjuk, hogy a földreform a mi becsülésünk nélkül menjen végbe.” A legközelebbi követelések között van a termelési és fogyasztási szövetkezet felállítására, minden szegény paraszt háhozjuttatására, a technikai vívmányok felhasználása a mezőgazdaságban és mindenekelőtt a nagybirtok kártalanítás nélküli kisajátítása. „1918-ban — fejezi be beszédét Kállai — a földmunkásság páholyból nézte az ipari munkásság hősi harcát. Most kéz a kézben, vállvetve megyünk a harcba.”

Lada Ferenc építőmunkás beszédében az egész munkásosztály törhetetlen élniakarása, építő vágya jut kifejezésre. „Mi nem menekülünk a bajok elől. Mi, mint eddig is, ezután is vállaljuk a munkát.” A szakszervezet a munkásság iskolája, becsületet, közösségi szellemet tanul benne. Ha a munkásosztály erős lesz, nem is az OTI-féle biztosító szerveken, hanem az ország törvényhozásán keresztül biztosíthatja jelenét, jövőjét, önfeláldozó munkára van szükség és állandó részenállásra. Az elmenekültek kezdenek visszatérni, vigyázzunk, hogy félre ne vezessenek bennünket.

Barcza Lajos az általános gazdasági helyzetet vázolja történelmi

viszappillantás keretében. Szavai után Szabó István államtitkár beszél. „Népbiróság elé fogjuk állítani a termelés akadályozóit, mert biztosítanunk kell a létminimumot. Könyörtelenül le fogunk sujítani az árdrágító hiénákra, mert ezek a nép ellenségei. Szükséges, hogy a munkásság beleszóljon a termelés menetébe. Küzdünk a fasizmus ellen a népi demokráciáért, akik annyira szerették a hitlerizmust, hogy vele visszavonultak, maradjanak ott, ahol vannak.”

Az egész összegyűlt tömeg élénk helyeslése mellett ért véget az első szakszervezeti nagygyűlés.

Kelemen György

Sápadt, komoly arcból sokbátánú, öntudatos szemek néznek reám. A két mankó a talhoz támasztva. Nagyon mélyről jönnek es döbbenetes erővel szíven ütnek a csöndes szavak.

Hadapródormester volt a ceglédi Arpád fejedelem honvédseregében. Eleterős, kisportolttestű fiatalember. Sokat vár az életől. A fasizmus gondoskodik róla, hogy — ne kapjon sokat az életől. 1942 májusában — származása miatt — áthelyezik Nagykátára, a 101/10. munkásszállóhoz, júliusban a hirhedt brianszki erdő körzetébe kerül. A feladat: aknukatás. Közel egy év telik el ebben a pokolban.

1943 júniusában egy felrobbanó aknától súlyosan megsebesül. Miskolcon ballábát amputálják. 75%-os rokkant. Felgyógyul. Aztán igazoltatások, vergődés, rejtőzés. A pesti pokol.

A Vörös Hadsereg felszabadítja Pestet. Két mankójára támaszkodva gyalog indul el Debrecen felé. Vecsésig vergődik, onnan orosz autó viszi tovább.

Megerkezik az új Magyarország ideiglenes fővárosába. Jelentkezik a trónra, csapat-szolgálatra. Megkövülten nézik rá. — Igen, a trónra, csapat-szolgálatra. Az új magyar néphadsereg harcára. Harcra a fasizmus ellen, amely őt, az élet szeretőjét — a pokolba alázta, hogy aztán a pokolból roncsolt testtel szabaduljon. De a lélek nem lett roncsos. Megtanult tisztán látni és megtanult egészségesen gyűlölni. Tisztán látni és egészségesen gyűlölni egy rendszert, amely sátáni göggel tiporta sárba az emberi szabadság, az emberi haladás, az emberi méltóság és az emberi életmód halhatatlan igényeit.

Nemán szorítok vele kezét. Szeme most csupa lobogó láng. Keze, mint a tegyvert, markolja a két mankót és kifeszült testtel tűnik el a katonai irodában.

Dr. Jánosi Ferenc, tábori lelkész.

Gergely Mária
okl. tan tónő és
Nemes Gyula
MAV szertárnok jegyesek.
Minden külön értesítés helyett

VERESS ÉVA

illatszertárat megnyitotta
Csapó-utca 99.
Pipere-, kozmetikai, háztartási
cikkek kaphatók.

Felszólítom

mindazokat akik LUX ARNOLD Kossuth L. gyógyszerárából, Debrecen, piac-utca 26 szám alatti gyógyszerkelet, gyógyszerár felszerelési tárgyakat és egyéb holmikat jogtalanul elvittek, azokat törvényes következmények terhe mellett haladéktalanul szállítsák vissza.

A Bevarosi Takarékpénztár Rt.

Debreceni Fiókja
a Debreceni Első Takarékpénztár, Piac-u.
22 sz. alatti helyiségében működését
megkezdte.

Bajtársak!

Ki tud Tóth László honvédéről, aki 194 augusztus 27-én ment el 6-os élelmezőkkel, értesítést üzletében kérem.

Sas-utca 3., virágüzlet.

Kétezer ember követelte Hajdúsámszonban a földosztást

A Magyar Kommunista Párt népgyűlésén a földnélküliek és a törpebirtokosok hatalmas tömeggel tüntettek a széles, demokratikus népjogokért. A község és tanyák öntudatos népe megmutatta, hogy Sámson dolgozó egységek követeléseik kivívásában.

Nemzetiszíni és vörös zászlókkal vonult fel a Kommunista Párt, a Földmunkás Szövetség, a Demokratikus Ifjúsági Szövetség a község háza udvarára, ahol kétezer ember lelkesen követelte a földosztást és a fasiszmus elleni kemény harcot.

„Föld, kenyér, szabadság!” „Éljen Rákosi Mátyás!” — olvastuk a község háza falán. „Bátor öszefogással a lánc lehull, szabad lesz majd a jövő!” — cseng szabadon az ifjúság éneke.

„A fasiszmus olyan, mint a gomba, ami minduntalan felbukkan a föld alól, de mi erős lábunkkal letaposzuk a magyar élet mérgező gombáit” — mondja meggyőzően Csuka Sándor párttitkár.

Utána Dobos Sándor, a Földmunkás Szövetség titkára beszél.

Radó István, a „Néplap” szerkesztője, később Szabó István, a Magyar Kommunista Párt hajdúmegyei titkára méltatták Rákosi Mátyás visszatérésének jelentőségét. Szavaikat minduntalan megszakította a népgyűlés lelkesedése, Sámson népe viharosan éltette a magyar dolgozó törhetetlen elharcosát. A Szovjetunió munkás- és parasztömegeinek emberfeletti küzdelmei példaként állították a magyar dolgozó elé, hogy erőt merítsenek a mostani küzdelemhez. Sorbavéve a magyar nép jogas, évszázados kívánságait, rávilá-

gítottak arra, hogy a reakció milyen alattomosan igyekszik megakadályozni a nép követeléseinek megvalósítását.

„Ha megoldjuk a ránk váró nagy feladatokat — mondotta Szabó István — gerincet kap a fiatal demokrácia és nem lesz reakciós erő, amelyik eltörheli.”

„A megbúvó fasiszták, a magyar demokrácia ellenségei most olyan ártatlanok, mint a megszületett húszéves róka” — mondotta a lelkes népgyűlést bezáró szavaiban Csuka Sándor.

Sámson és a környező tanyák kétezer tömege hosszan éltette a Vörös Hadsereget, Sztálin marsallt, Rákosi Mátyást, az új magyar hadsereget, élesen tüntetett a reakció ellen s követelte a letartóztatott Bély Alajos népbíró-ság elé való állítását.

Népgyűlés a Téglavetőben

Mintegy 500 főnyi tömeg vett részt a Magyar Kommunista Párt vasárnapi népgyűlésén. A Téglavető népe lelkesen és energikusan foglalt állást a gyűlés szónokai Tóth Mihály, Molnár József és Selyem Gábor lendületes szavaival mellett.

Memorandumot készítettek elő a minisztériumhoz, ebben követelik a népbíró-ság azonnali felállítását, a földreformot és a fasiszták azonnali letartóztatását, a visszatérő menekültek magatartásának kivizsgálását.

Tegnap délelőtt juttatták el a Gazdasági Egyletnek azoknak a téglavetői lakosoknak a névsorát, akik konyhakertet igényelnek. Ezeknek a listáján eddig 400 név szerepel.

Letartóztatták

a hajdúböszörményi Volksbund vezetőjét

A hajdúböszörményi rendőrség politikai osztálya bravúros nyomozással elfogta Bucher Andrást, a hajdúböszörményi Volksbund vezetőjét, aki a német rablók márciusi betörése után mint a Gestapo ügynöke, nyilas cinkosai segítségével korlátlan ur lett Hajdúböszörmény város lakossága és közigazgatása felett. A város lakosságának kifosztását ő vezette és a Gestapóval több magyar állampolgárt ismeretlen helyre hurcoltatott. A felszabadító orosz csapatok közeledtével a város lakossága, alapján történtek a tolltanácsok is melyek szinte helyrehozhatatlan károkat okoztak a város lakosságának. És most ennyi bűnnel terhel-

ten, szemtelenül visszacsompolgott Hajdúböszörménybe. — Aki nem is oly régen német állampolgárságával kérkedett, cézaroskodott ma megbocsátást remélt. De tévedett, mert a nép s a demokratikus rendőrség ébersége folytan lakat alá került s hamarosan ő is népbíró-ság előtt felel majd tetteiért.

Veszek és eladok.

szobák, konyhabútor, rekamiét, totell, székeket, szőnyegeket, férfi- és női bundakabátokat, férfi- és női ruhaneműket, író- és varrógépet, gramofonlemezeket.

MEZEI GYULA

József kir. té. utca 50.

Hozzájáróztól felől

érdeklődne, vidékről is.

Tudakozó, Kálvin-tér 5.

Csokonai színház

Ma délután fél 4 órakor

Mágnás Miska

Operett 3 felvonásban
Nézőter fűtve.

APOLLO-MOZI

Előadások: d. u. 1, fél 3 és 4, vasárnap d. e. 11 órakor is.

Moszkvai éjszakák

Főszereplők: Harry Baur és Annabella

Kisérő műsor! Florida hősei amerikai sportok, Babagyár rajzfilm.

Sopronban kivégezték Bajcsy-Zsilinszky Endrét

A „Szabadság” egyik legutóbbi számában riport jelent meg Bajcsy-Zsilinszky Endréről. A riporthoz most szomorú hozzászólás érkezett, Bajcsy-Zsilinszky Endre egyik sopronkőhidai fogolytársától, dr. Lukács Páltól és két társától, akik kalandos körülmények között érkeztek Budapestre.

Bajcsy-Zsilinszky Endrét december 12-én este a Margit-körúti katonai kórház kiürítésekor Sopronba szállították. A képviselő itt 12 napot töltött; a harmadik emeleten a 252. számú cellában raboskodott.

— Sohasem felejttem el — mondja a szemtanú —, amint megfogva, de mindvégig egyenes tartással rőtta a köröket, noha tisztában volt azzal a tragikus végével, amit a náci börtölök törvényszéke szánt neki. December 24-én a kora reggeli órákban futótűzként terjedt el a

hir a legyházban, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endrét kivégezték. A hírt a tegyörök terjesztették s csakugyan, ettől a naptól kezdve a képviselő már nem vett részt a szokásos napi sétán.

Miután szavahihető szemtanúk hozták ennek a döbbenetes gaztettnek a híreit, ennek hitelében — sajnos — nincs okunk kételkedni. Bajcsy-Zsilinszky Endre vértanúhalált halt. Az aljas fasiszta gyilkosok egy olyan harcos, az utolsó csepp véréig meg nem alkuvó férfinak öltötték ki életét, aki minden akaraterejével, minden ténykedésével és szíve minden dobbanásával a magyar népet és a magyar demokráciát ügyét szolgálta.

Bajcsy-Zsilinszky Endre vértanúhalálát a magyar néphadseregnek s a néphadsereg kebelén belül szerveződő Bajcsy-Zsilinszky zászlóaljnak kell megbosszulnia.

Az orosz tábori színház hangversenye

A szovjet művészet nem egyszerű szórakozás, vagy szórakoztatás, szorosban egybefonódik a kor nagy eszméivel s ugyanakkor gyökereivel mélyen a népi talajból táplálkozik.

A világnézeti öntudatosság és művészi nagyvonalúság egybekapcsolódását éreztük az orosz tábori színház vasárnapi kórus- és táncelőadásán. Maga a külsőség egyszerű, de megis monumentális eszközeivel, a színeknek a térben való öntudatos elosztásával hatalmas jelképként ábrázolta az orosz nép hatalmaságát, dinamikáját és öntudatát.

A tartalom és a kidolgozás volt azonban a leglenyűgözőbb élménye a koncert két órájának. Minden egyes darab tudatos művészet, de minden mesterkéltéssel nélkül — népi témával és népi eszközökkel. A műsor széles skálát ölelt fel, részben már ismert, részben még számunkra ismeretlen darabokat. Különleges sikert aratott a „Vért vére” című kórus-szám dinamikus staccatoja.

Külön ki kell emelnünk a kórus hanganyagát: minden tagja szólóénekesnek is beválnék. A szövegeket az orosz koncerteken megszokott magas színvonalat képviselték.

A tánckórus — a moszkvai balletegyüttes — kiválóan adta elő számait, különösen a férfiak remek táncosok.

Angora, gyapjú- és divatanyagot magas áron veszek. Gyapjúanyagból női- és férfi köztárukat nagy választékban.

Szilágyi divatház

Piac-utca 59 szám.

Úv. GROSZ JÓZSEF

Vígyszínmű-mozgó

Mai műsor:

ZENDAI FOGOLY

Világhírű amerikai film
Ronald Colman és Douglas
Firkbank Jr. főszereplésével
Új orosz híradó! Előadások hétköznap d. u. 1, fél 3 és 4 órakor, vasárnap d. e. 11, d. u. 1, fél 3 és 4 órakor.
Pénztárvizítás hétköznap 12 órakor, vasárnap 10-11 óráig.

„Lord” Hampton a „diplomata”

Sokan még élénken emlékeznek a budapesti lokálok néhány év előtti „császár”-jára, a hihetetlen bőkezűségéről közismert „lord” Hamptonra. Az éjszakai élet dédelgetett kedvencének működése annakidején rendőrségi hír lett — kiderült, hogy lord Hampton minden, csak nem lord, bőkezűsége és tékozló életmódja mögött pedig vagyontömbből kiforgatott, kifosztott emberek százai állanak, akik értékeiket külföldre akarták juttatni és azokat a mindig szorgalmas Hampton lordra bízták.

A derék „arisztokrata” egy időre eltűnt a nyilvánosság elől. Nem hallottunk róla azóta sem.

Most Debrecenben láttuk viszont, karján orosz- és magyar nyelvű felirással: angol.

Nem tudja senki, mik a céljai. Lehetséges, hogy csak megszokásból viseli a „lord” Hampton nevet?

A Debreceni Egyetemi Kör hrei

A DEK szerdán fél 3 órakor a DISz helyiségében (Piac-u. 59. II. em.) vitadélután tart, melyre az egyetemi hallgatókat és a DISz tagjait ezúton is meghívja. Előadást tart Soós Levente „A Bárdossy és Kállay-kormányok háborús felelőssége” címen. Szervező bizottság.

DANCING

Táncintézet, Széchenyi-u. 1 B.

Csütörtök d. u. fél 4-16, szombat, vasárnap d. u. 3-tól

Össztánc

Táncfolyam kezdődik. Külön gyermek táncfolyam. Külön órák állandóan Beiratkozás: naponta 12-2-ig

Táncfolyam kezdődik

február hó 19-én a

Ruca-tánciskolában

Vigkedvű M.-u. 67. Beiratkozás szerdán, szombat d. u. 3-5-ig és vasárnap d. e. 10-12-ig. Minden szombat és vasárnap d. u. 3 kor Össztánc.

PÁRTHIREK

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete folyó hó 21-én, szerdán d. u. fél 4 órakor taggyűlést tart a Ferenc József-út 50. alatti párt helyiségében. A taggyűlésen az üzemi szervezetek kivételével, az összes párttagok jelenjenek meg. Tárty: A párttagság leigazolása pártvezetőség.

A Nemzeti Paraszpárt debreceni szervezete folyó hó 22-én, csütörtökön délután 3 órakor a halápi csárdában, Nagycserén a Lőcsei-tanyában, a Kerekes-telepi olvasóköriben, továbbá délután 5 órakor a Wollfka-telepi olvasóköriben, 25-án pénteken délután 3 órakor a Nagycseréi erdőszőlőnél, körzeti gyűlést tart. A párttagok megjelenését különösen kéri a pártvezetőség, ezenkívül érdeklődőket is szívesen lát.

SAKSZERVEZETI HIREK

A Színházi és Mozgóképüzemi Alkalmazottak debreceni szakszervezete a következő gyűlést tartott, mely a szakszervezet elnöke Décsy Jenő, alelnökei Rajz Jánost és Havadi Nagy Ilonát választotta meg. A szakszervezet felkéri a színházi és mozgóképüzemi alkalmazottakat, akár állásban vannak, akár munkanélküliek, jelentkezzenek a szakszervezet titkárnál, (Csokonai-színház.)
Festőmunkások 21-én, szerdán délután 3 órakor rendkívül fontos ügyben értekezletet tartanak a szakszervezeti székelyben.

Ipartestületi közlemény

A Kovács szakszervezet folyó hó 21-én délelőlt 10 órakor ülést tart. Tárty: szénelosztás és folyó ügyek. Prém, elnök.

HALALOZÁSOK: Adamk Sándor polgáriiskolai tanuló 16 éves korában elhunyt. Temetése kedden 3 órakor lesz a II/A. ravatalozótérmeből. Gyászolják: Bánatos szülei, testvére, nagymamája, keresztanyja, nagybátyja, nagynénje és a rokonság. Lakás: Apafia-út 8. szám. Gebauer temetkezési vállalat.
Székely István ny. MÁV-aliszta 65 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 3 órakor lesz a Köztemetőben a sírnál, I-ső tábla. Gyászolják: Bánatos felesége, gyermekei, unokái, kártársai jóbarátai és a kiterjedt rokonság. Lakás: Géza-utca 5. (Kerekes-telep.) Gebauer temetkezési vállalat.

Nagy István 24 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőlt 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Gyászolják: Szerető szülei, testvérei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Hajnal-utca 3. szám. Gebauer temetkezési vállalat.

Úrv. Harsányi Jánosné Krón Mária, postatiszt özvegye, 72 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető II/A. ravatalozótérmeből. Lakás: Timár-utca 35. szám. Dankó temetkezés.

Mátyás Antal kefégyári tisztviselő 61 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II/A. ravatalozótérmeből. Gyászolják feleségén kívül gyermekei, unokái, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Szoboszlói-út 5. Dankó temetkezés.

Szintó Miklósné Kiss Ilona 68. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozójából. Lakás: Árpád-tér 10. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik szeretett férjem, Molnár József cipőfeldolgozószakszervezet temetésén résztvettek, hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett fiunk elhunyt alkalmából részvételüket fejezték ki és virágokkal fájdalomkainkat enyhíteni igyekeztek, hálás szívvel mondunk köszönetet. Szabó Sándor, Tordai Gábor-utca 9.

Dr. Kéry Lajos ügyvédi gyakorlatát régi helyén, Fiac-utca 77. alatt folytatja.

SPORT

Ujra megindul a debreceni teniszélet

Felhívom a Debrecenben tartózkodó női és férfi tornászokat (kezdők, haladók, képzetek), hogy folyó hó 20-án, kedden délután 3 órakor Arany János-utca 54. 3. sz. ajtó, pontosan megjelenni szíveskedjenek. Hajdu Gyula szakosztály-vezető.

Debrecen Szabade yetem

Ma délután fél 4 órakor nyílik meg a debreceni Szabade yetem a Demokratikus Ifjúsági Szövetség helyiségében, József kir. herceg-utca 1. sz. Bika-szálló, félmelet. Mai előadásai: I. Megnyitó beszéd, tartja: dr. Juhász Géza tanácsköltemény-főigazgató. II. A fődőkérdés Magyarországon. Előadó: Veres Péter író.

Fe hívások

A város területén tartózkodó tisztviselők és tisztelgősek a debreceni 63. honvédekigazgató parancsnokságnál (Szent Anna-utca 25. sz.) 3 napon belül jelentkezzenek.

Felkérem a város lakosságát, hogy a magyar minisztériumi tisztviselőkre részére — berendezett szobáit a rendőrkapitányságnál (Kossuth-utca 20., I. em. 47. sz. alatt) felajánlani szíveskedjenek. Rendőrfőkapitány.

Hirdetmények

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a közmunka váltásig felhívásuk határideje február hó 25-ig meghosszabbított.

Po gá mester.

Felhívom a lakosságot, hogy e hirdetés megjelenségtől számított 48 órán belül saját érdekében jelentse be a rendőrkapitányságnál (Kossuth-utca 20. szám I. emelet 48. számú szobában), ha a város területén bárhol (utca, udvaron, kerben) rosszul elföldelt emberi és állati hullákra tud. E bejelentés alapján lesz lehetséges intézkedni, hogy a járványok elkerülése céljából a megfelelő közbiztonsági intézkedések végrehajtsanak Debrecen, 1945 február 17. Dr. Szilágyi József sk., rendőrfőkapitány.

A honvédkerületi parancsnokság megvédre keres igásovakat és országos járműveket. Ajánlatokat Szent Anna-utca 25. szám alá kérünk, naponta délelőlt 10-12-ig. Ugyancsak a fenti parancsnokság átvesz lovakat rövidebb időre elállítás ellenében való használatra, igénybevételi díj fizetése mellett. Jelentkezés a fenti helyen és időben.

A honvédek részére jókarban lévő fró. számoló- és sokszorosítógépet keresünk megvételre. Ajánlatokat a debreceni 6. honvéd kerületi parancsnokság gazdasági hivatalába Debrecen, Szent Anna-utca 25. szám alá kérjük.

Oroszlán beszélő és írni tudó tolmácsot, azonnalra keres a 6. honvéd kerületi parancsnokság. Szent Anna-utca 25. szám. Cukrárszabásban jártas, jól főző szakácsot (nőt) a kerületi parancsnokság tisztviselőihez felvesszünk. Jelentkezés Szent Anna-utca 25.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. TARISKA ISTVÁN.** Szerkesztő: **RADÓ ISTVÁN.**

Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadó vállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 10. szám. Felelős nyomdaigazgató: Mánas János.

Veszek lisztet, cukrot,

zsírt, mindenféle tejterméket, tojást. **SZÁLKAI cukrász,** VARGA-UTCA 1. SZÁM.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS

Megbízható minden bizonnyal felvétetik Csapó-u. 4. Orvosi lakás. 413

Kereskedelmiből érettségelt leány állást keres „Szorgalmas” jellegre. 406

Tehetségt keresek a városba 6-tól 8-ig. Kossuth 69. 312

Házmeztart keresek, jelentkeznél Varga-u. 9. 471

Mindenes kifutót felvesz Ungváry, Péterfia 34 465

Varróleányokat felveszek, Piac-utca 61. Sővári Ilona. 448

Mészárosokat és henteseket marhabús vágáshoz százashoz felvesszünk. — Ugyancsint napszámosokat is a Kőraktárban, az állomás mögött. Reggel 7 órakor. 423

LAKÁS

3 szobás modern lakást keres, központhoz közel, esetleg javítást vállalom. kifogástalan rekamét vásárol Tokés és Horváth foto Simonffy 1.

Butorozott kü önbehárra u s obát keres ur-ember „Jól megírtetem” jellegre, kiadóba. V

Butorozott szobát keres házassárr központ közelében. Cím kiadóba kérek. V

Szoba, konyha intelligens házaspárnak kiadó. Érdeklődni Temet-ú. 20 459

Elcséreltem nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha speizos lakásmat kisebb szoba, konyha, speizos lakással. Rákóczi-utca 10. sz. Szabóné. 322

Kvartélyost felveszek, nyugodt otthonra. Kossuth-utca 71. Hármat tessek esengetni. 475

Ingyen lakást adok, jó ravató rendes családnak. Hőforrás. 469

Lakást ajánlok intelligens családnak. Érdeklődni Simonffy 1/b. Arvánék. 464

Keresek szobakonyhás lakást belterületen, lehetőleg. Értelést Harsárné tanító özvegye. Honvéd-utca 21. 462

EGYÉB

Szappanalkaló zsírdéket szappanra becsérellek. Nagy szappanos. — Berek-utca 3. 306

Bombardongit vagy leégelt kis családi házat vagy telket a városhoz közel vennék. Cím a kiadóban. 252

Mozsiklapok, Aholit. lemezek, fűrészporkorogással kapható a Debreceni Működőgárnál, — Fűrdő-utca 2. 419

Azok, kik Cserép Sándor latszerészől szerzőmokat 2 db csiszó ókóvet üvegvizsgálógépet, irógépet jogtalanul elvittek, haladéktalanul hozzák vissza. Ezek elhordójának címét már tudom. Szemüvegkeresete et és üvegeket magas áron veszek. Cserép latszerész. 274

Mérlegössúly javítása. Vételre csere. — K nior mérlegkészítő mesternél. Billenő gyorsmérleg specialista. Zsák utca 11. 287

Özv. Biró Sándorét keresi Biró László Debrecenből. Címét adja e Bodnár Ferenc. Vilmos császár út 5. I. em. 6. 406

Szeghalmiak keresem anyámat, özv. Szabó Gyuláné ki minden valóságosság szerint szeghalmi van. Csom Neumann Jozsáné Buda-pest, IX, Mester-utca 15. 472

8 hold barna homok föld, varostól 3 km. műm mellett, jó építkezéssel azonnal kiadó. Tokés és Horváth foto, Simonffy 1

Modern stíli és antik bútorok, rekamiek, egész és féi hálók, iroasztalok, nemes, peizsa- és kokusz-áfonyák, hó- és sárcipők nagyválasztékban az ingóságközvetítőben. Ugyanott mindenféle tárgyak vétele (Páspóki palota, Nagytemplommal szemben.)

Órárt, ékszerit, aranyat le, agasab napiaron vesz Kohár óras, Kossuth-utca 4. 65

Kierő Ondód, Gál-dűlő 18 hold 1. n asföld felelese. Érteklődni Ármár-utca 42. 230

T.lla. nyer: bár es gyapjút napi áron veszek és ugyanott egy kecskapat kiadó. Hatvan-utca 59. Binari. 270

Schmid, Mihályt keresi apja Schmidt Mihály. — Csepel, Közsé háza. 473

Kátrány fedélemzt veszek Dunovics utca-utca c. 45

10 telített villanyoszlop eladó. Csen Lajos és tarse Piac-utca 56. 456

E adó egy Elmő v. zszivattyu 2.0 V. motorral egybeépítve, egyázius. Cseh Lajos és tarse Piac 56. Volt újságszerkesztősz. 455

Az egyetemi gazdasági hivatal iparist vásárol Ajánlatok benyújtásuk a levéltári épületben. Kúnikai telep. — Nagyerdő. 419

Vagyontemő, Bádógos-1. Me bizói részére vásárolt kavét, teát, cukrot, mézet, szalonát, zsírt, lüstöt, húsokat, kolbász. 420

Fűs-erülethez hókos áhvény e adó. Érteklődni délután 2 orától, Acél-utca 8. szám. 416

Vagyontemő, Bádógos-1. Vételre keres korabeli (antik) butorokat, vázakat, nappelket, órákat es modern hálóbútorokat. 419

Magyar-ország fordítást vállal dr. Márkus Ferenc, Déri-tér 6. 323

Bellegelőn, Vedres-dűlőben 17 és fél hold tanyás föld felesbe kiadó. Érdeklődni Ötmalom-utca 7. sz. 374

Fotóanyagot magas áron vásárol Tokés és Horváth foto, Simonffy-utca 1. sz.

Keresek megbízható részre lebombóztott házakat, telket is, fa anyagot, bádógot, palát, cserepet, kátránypapírt. Vállalom tetőfedést soron kívül. Bulyovszky D. Széchenyi utca 41. 1991

Simay Erzsébet varrótást ismét megírtam. Belken-utca 45. 477

Kisállomásmál elvesztetem fekete lárcámát, — orosz iratok, betétkönyv, fénykép. Sztyopin Alekszander Denysyevics néven. Az okmányokat a mendőre, 200 P ellenében kérem leadni. 498

Sertést, szarvasmarhát, juhót legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-utca 43. 303

Megbízható a legmagasabb áron veszek aranyat, órárt. Blum, Piac-utca 21. 118

Aranyat magasáron vesz Stuszik, Rákossy J. utca 6 1173

Enyvet adok szalonát, lüstöt, húsár, Kossuth 7. aszta osmühely. 412

Cserélnék tojót libát gundrárt, rézár, vagy élel miszeret megveszem Ketteshonvén utca 66. Kúsvásártér. 418

Uj es jókarorn lévő ruháneműt veszek Lakács Gizeila, Piac 40, üzlet. 407

Föld városhoz legközelebbi 26 hold anas igási szeggyel, részben konyhakeresztésben elesse kiadó. Márton Kálmán utca 52. Nyi astelen. 309

Aranyat, órárt a legmagasabb áron veszek Schunio G. utca órasmester, Sas utca 2. 474

Rekamé, szalonát es egyéb bútorok olcsón elad k. Pacsirta-utca 3. 24

Gyalu adót, asztalosipari szerzőmokat vennék, Varga utca 32. 444

Keresem Dr. Fábri Dénés Levente nozzatartozóit Konyar, Sostó-lúrdon, családi ügyben. Kovács István, Pétes. H. m. B. t. 30. 321

Magasárat fizetünk jó gépjárműt, 8 m. hosszú, cca 10 cm. széles. Közvet felidjazan. Gebauer gyár, Hid-utca 10. 11-13 között. 318

25-30 HP fatüze esű szivattyúzó ort keresek lelesbe, bérbe, vagy készpénz me vételre. — Városi A bert. — Polgár dará o. 318

Értelkes ágyneműt legszobban himezzük. An-gorafonalt veszünk. Fagvorit, Csapó-utca 24. 365